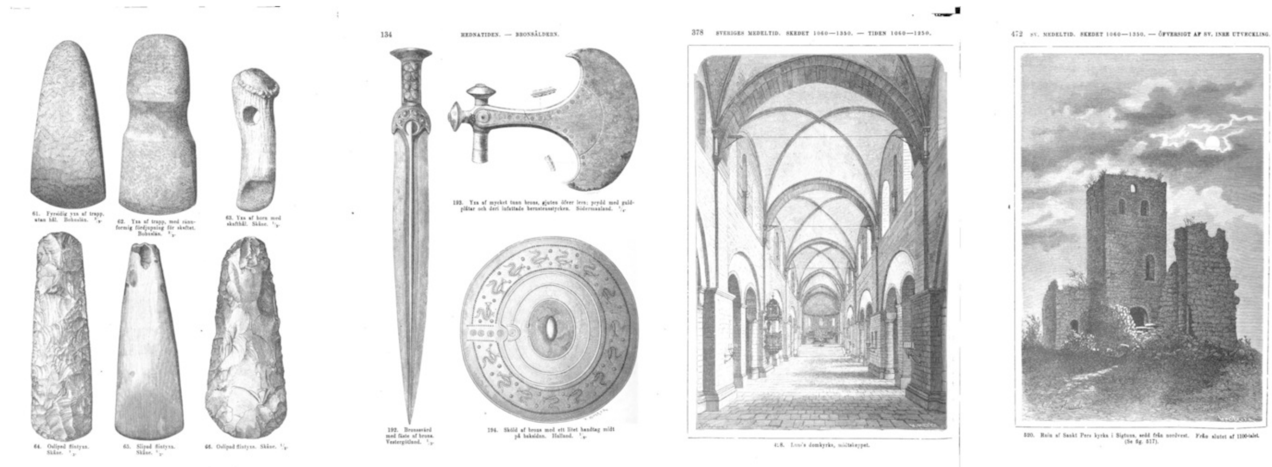

SVERIGES HEDNATID,

SAMT

MEDELTID,

FÖRRA SKEDET, FRÅN ÅR 1060 TILL ÅR 1350.

AF **OSKAR MONTELIUS.** --------------MED 537 TRÄSNITT. -------------- STOCKHOLM,HJALMAR LINNSTRÖMS FÖRLAG. 1877.

STOCKHOLM, IVAR HÆGGSTR0MS BOKTRYCKERI. 1877.

Förord till den elektroniska utgåvan

Verket, som utgör del 1 i serien *Sveriges historia från äldsta tid till våra dagar*, tillhör Harvard University Library, Det har scannats av Google Books och anpassades och OCR-tolkades för Projekt Runeberg i maj 2015 av Bert H.

I del 6 finns på s. 261-469 ett <a href="/stsh6/0269.html" omfattande register till verkets alla delar.

HEDNATIDEN.

Inledning.

ent hunno Nordens folk, och senast bland dem Sveriges, den mognad, att de började skrifva sin historia. De krönikor som berättat, huru i Orienten det ena väldet efter det andra uppstått, blomstrat och störtat samman, de historiska mästerverk som skildrat, huru hellenisk bildning och romersk statskonst underlagt sig verlden, de hade alla för länge sedan gått förlorade eller i sekel legat halfförgätna, innan någon här i Sverige företog sig att förtälja vårt folks öden. Och sedan man börjat, nöjde man sig länge med att i torftiga annaler bevara minnet af samtidens märkligaste händelser, förr än någon försökte att skrifva verklig historia, ehuru man i dansken Saxe och isländaren Snorre kunde hafva funnit ypperliga förebilder. Det var först vid medeltidens slut och efter upprättandet af Upsala universitet, som Sverige fick någon egentlig historia. Ericus Olai skref den första, som

snart efterföljdes af flere, bland hvilka vi i synnerhet märka en af Olaus Petri. Den förre, prelat vid Upsala domkyrka och lärare vid universitetet, begagnade i sin historia de lärdes språk, latinet; den senare, reformationens förkämpe och folkets lärare, skref den första historia på svenska.

Då Ericus Olai och Olaus Petri författade sina arbeten, hade emellertid mer än ett halffc årtusende förflutit efter kristendomens första predikande här i landet, och de få uppgifter man hos dem finner om hednatiden äro således lånade från andra författare och måste-med varsamhet begagnas. Afven våra äldre krönikor innehålla mycket få upplysningar om hednatidens historia, och allt hvad vi i dem finna antecknadt om tiden före kristendomens antagande är utan tvifvel hemtadt från utländska källor. De äldsta ursprungligen inhemska historiska anteckningar vi ega äro en konungalängd och en förteckning öfver Vestergötlands lagmän, hvilka längder troligen ej äro författade förr än